

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v torek, dne 6. junija 1933.

Štev. 65.

Razstavljalci, ki manjkajo

Na drugem mestu poročamo o otvoritvi ljubljanskega sejma, ki bo kakor vsa druga leta, tudi letos doživel popoln uspeh. Za ta uspeh jamčijo tako razstavljalci s svojim dobrim kvalitativnim blagom in pa veliko zanimanje, ki vlada med vsemi sloji prebivalstva za naš lepi in pestri ljubljanski velesejem.

Uspeh ljubljanskega velesejma pa bi bil naravnost senzacionalen, če bi razstavili svoje blago tudi vsi oni, ki delajo danes po vsej Sloveniji morda najboljše kupčije, ne plačujejo prav nobenih davkov in jim za njih posel ni potreben niti obrtni list. So to razni tuji potniki, ki prodajajo pri nas čisto proti določilom postavbe svoje blago in ki zlasti z manufakture naravnost preplavljajo Slovenijo. Je res čudno, da baš ti, ki imajo najboljši kupčijski uspeh, ne bodo nastopili tudi kot razstavljalci, da bi vsemu svetu in javno pokazali »visoko« kvaliteto svojega na skrivaj in protipostavno prodanega blaga. In da bi bila njih razstava popolna, bi bilo dobro razstaviti še seznam njih odjemalcev, da bi videli, kako visoke zaščitnike imajo ti tuji potniki ne samo pri takomenovanih bolj-ših gospodih, temveč tudi na uradih.

Ze samo zaradi imen teh odjemalcev bi bila razstava, ki bi jo priredili razni tuji potniki in krošnjari senzacionalna, še bolj senzacionalna pa bi postala s svojimi drugimi oddelki. Tako bi n. pr. odjemalci tega protipostavno prodanega blaga kar zastrmeli, ko bi spoznali kvaliteto blaga, ki so ga kupili pri teh tujih prodajalcih »v kontrabanda«. In še bolj bi zastrmeli, ko bi zvedeli, kako zelo so preplačali pri tujem potniku kupljeno blago, ker bi ga dobili pri domačem trgovcu znatno ceneje.

Senzacija pa bi bila ta razstava tudi za vse one naše brezposelne trgovske pomočnike, sploh za vse, ki ne morejo dobiti dela, ko bi videli, kako veliko ljudi pri nas sijajno služi denar in za skoraj nič dela, pa čeprav opravljajo posel, ki je protipostaven!

Nič manj pa tudi ne bi zastrmeli naši trgovci, ko bi videli, da se brez obrtnega lista in brez vsake koncesije mnogo bolje prodaja, ko pa s koncesijo. Zakaj prav za prav ne zaprejo svojih trgovin in lepo natočijo vsakemu svojemu nameščencu kovček, ki ga bi ta gotovo nakrat razprodal pri prodajanju pri hišah — in kar je še bolj uspešno — po uradih! Pri tem bi se izognili plačevanju tudi vseh drugih davkov, kajti notorično je, da se za »revelacije«, zlasti če gre za tuje in lepo oblečene potnike, sploh nihče ne briga, kadar prodajajo po hišah.

Razstava teh tujih in protipostavnih prodajalcev ter krošnjarijev pa bi mogla biti tudi prav lepa senzacija za našo carino, policijo in davkarijo. Carina bi se kar začudila, koliko tega blaga prihaja dan na dan brez njenega sodelovanja v našo državo. Se bolj pa bi se začudila, ko bi spoznala, kako se to utihotapljenno blago neženirano prodaja celo po uradih! A tudi policija bi malo debelo pogledala, ko bi videla, kako morejo proti vsem zakonitim predpisom izvrševati obrt pri nas tujci, ki bivajo po mesece v naši državi in niso niti prijavljeni. Prehod čez našo mejo je menda res mogoč brez vsakih formalnosti. A najbolj bi se začudila naša davkarija, ko bi videla, da je obdačila sicer tudi že one, ki delajo brez čistega dobička ali celo že z izgubo, a da še ni našla onih, ki delajo tako sijajne kupčije pri nas, da jim delajo družbo na letovišču še njih boljše polovice, ker v resnici ko na letovišču se počutijo pri nas ti tuji potniki. Res škoda, da ne moremo videti senzacije, ki bi jo nudila razstava »v kontrabanda« prodanega blaga!

Da bi pa bila ta razstava popolna, bi se ji moral priključiti še poseben oddenek za

šušmarje. To bi bil industrijski oddenek; dočim bi bil oni drugi le trgovski. Seveda pa ne bi bil industrijski nič manj zanimiv od trgovskega. Tako bi mogel pokazati industrijski oddenek zanimivo statistiko, koliko naših poštenih obrtnikov je že izgubilo kruh in delo vsled dela raznih industrijskih oddelkov v naših kazenskih zavodih. Svetovno pomemben pa bi bil dokaz, ki bi ga nudil ta industrijski oddenek s stoodstotno popolnostjo, da namreč ni cenejše pogonske sile na svetu, kakor je ona »na ričet«. Ubogi poštteni obrtnik, ki nočeš vedeti o tej pogonski sili!

Res, velika škoda je, da niso nastopili na velesejmu tudi ti razstavljalci, ki bi mogli zavzeti največji prostor, ker njih ne tare kriza. Ta tare samo legalnega trgovca in obrtnika, dočim so tuji krošnjariji ter domači in tuji šušmarji vzvišeni nad njo.

V tej splošni mizeriji bi se človek res kar oddahnil, ko bi videl, da vsaj tujim potnikom in šušmarjem ne more niti kriza do živga! Ali je sploh še mogoč večji dokaz za njih obstojno upravičenost!

Toda treba je obrniti še drugo plat medalje, ker na tej plati pa se čita življenjska resnica v vsej svoji resnobi. In ta resnica pravi: Kako je sploh mogoče, da legalen obrtnik, da legalen trgovec propada, illegalen pa krasno živi in dela sijajne dobičke! Kam bo prišlo z našim gospodarstvom, če bomo trpeli, da domačini propadajo, ker jim odjedajo zaslužek tuji krošnjariji in tuji preprodajalci! Kaj bo z državnimi financami, če ne bodo oblasti ščitile onih, ki plačujejo davke in če se ne bodo preganjali oni, ki protipostavno uničujejo legalno trgovino! Kakšna naj postane davčna morala, če vidi vsak naš po-

slovni človek, da je najbolj plodonsna kontrabandna kupčija, ki je prosta vseh davkov in vseh dajatev!

Opozorili smo zato zastopnike oblasti in vso našo javnost na one, ki bi po svojem velikem kupčijem uspehu morali biti med letošnjimi razstavljalci, a ki vsled zakotnosti svojega posla ne smejo v častne vrste razstavljalcev na velesejmu! Upamo pa, da si bo policija sama ogledala blago teh nerazstavljalcev in nam potem v resnici priredila veliko in senzacionalno razstavo vsega, kar ima zvezo in posel z nelegalno in kontrabandno trgovino in s šušmarskim obrtom. Jamčimo, da si bo vsak gospodarski človek razstavo tega zaplenjenega blaga ogledal in radevolje plačal tudi še pristojbino za ogled razstave v korist naše davkarije. Z razstavo zakonitega blaga na dan!

13. ljubljanski velesejem odprt

Obseg velesejma kljub krizi nezmanjšan — Optimistična izjava predsednika velesejma industrijalca Bonača — Govor bana dr. Marušiča

Težka je današnja gospodarska kriza, a tradicija ljubljanskega velesejma je vsled zdravega in ustvarjajočega optimizma prirediteljev velesejma vendarle močnejša. To je znova potrdil 13. ljubljanski velesejem, ki je bil slovesno odprt v soboto v prisotnosti vseh visokih zastopnikov naših oblasti in v navzočnosti naših prvih gospodarskih delavcev.

Velika aktivna postavka v našem gospodarstvu življenju je ljubljanski velesejem in da se ta postavka ni vsled krize zmanjšala, pač dovoljno dokazuje optimizem, ki je dajal značaj slovesni otvoritvi velesejma. Če je vzdržalo naše gospodarstvo v najtežjih časih, bo z delom in z vztrajnostjo pač vzdržalo tudi v boljših časih, ki se že kažejo in ki že trkajo na vrata.

Ze bežen pogled po letošnjem sejmu to samozavestno prepričanje opravičuje. Razstavni prostori polni, zanimivosti vedno nove, kvaliteta razstavljenega

blaga vedno popolnejša in vedno večji obseg domače produkcije, da je tudi letošnji velesejem nazorna slika našega napredka. Vse veliki velesejmski prostori pa polni ljudi, ki jim ponos sije z oči, ker se zavedajo, da gledajo razstavo, ki je plod domačega dela, ki je zrastle z njo. Ta živa podpora, ki jo ljubljanski velesejem vedno dobiva od svoje občinstva, je tudi eden najmočnejših ustvariteljev nepremagljive tradicije ljubljanskega velesejma. Je to naš, čisto naš velesejem in zato mora biti uspešen! In čast prirediteljem ko razstavljalcem, ta uspeh je tudi tu, pri 13. velesejmu nič manj ko pri vseh prejšnjih.

Kakor vsako leto, tako je bila tudi letos otvoritev ljubljanskega velesejma tudi družabni dogodek, ki je združil ob velesejmskem paviljonu vso našo javno, gospodarsko in družabno elito.

Popolna tišina je zavladovala, ko je točno ob napovedani uri izpregovoril

predsednik Ivan Bonač

ta otvoritveni govor:

Letošnji velesejem je trinajsti po številu. Marsikomu se zdi številka 13 nesrečna, drugi zopet imajo to številko za nositeljico sreče in uspehov. Ljubljanski velesejem šteje med te poslednje, ker se trdno nadeja, da je letošnja prireditev zadnja, ki najde naše gospodarstvo še v stanju depresije. Živimo v dobi vedno novih in nebrojnih konferenc, ki vse iščejo načina, kako pomagati svetovnemu gospodarstvu in kako najti oni ključ, ki bi nam odprl pot iz mraka krize, ki išče kakor kak pravilni zmaj vedno novih žrtev, v bogate poljane novega cvetočega življenja in blagostanja. Tudi mi sodelujemo pri teh mednarodnih prizadevanjih, ker smo si v svesti, da so gospodarstva posameznih držav medsebojno tesno povezana. Seveda se moramo pa predvsem zanašati na lastno silo, na lastno pridnost, zmožnost in vztrajnost ter na organizirano moč lastnega gospodarstva, kajti lep in resničen je pregovor: »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal«. Po tem načelu se ravna tudi ljubljanski velesejem. Z lastno močjo skuša ne le prebroditi krizo, temveč dajati tudi spodbude našemu gospodarskemu življenju.

Pozdrav gostov

Predvsem mi je čast pozdraviti zastopnika Nj. Vel. kralja divizionarja Vladimira Cukavca.

V čast mi je, da zamorem pozdraviti v naši sredi ministra za socialno politiko in narodno zdravje Ivana Puclja.

Nadalje pozdravljam bana dr. Draga

Marušiča, ki zastopa našega častnega predsednika, ministra za trgovino in industrijo, gospoda dr. Ilijo Šumenkovića, podbana dr. Otmarija Pirkmajerja, ki zastopa ministra za notranje zadeve, generala Antonije Pekića, ki zastopa gospoda ministra vojske in mornarice, direktorja dr. Valjavca, ki zastopa ministra financ, direktorja drž. železnice Josipa Cugmusa kot zastopnika ministra prometa, knezoškofa dr. Gregorja Rožmana, ugledne zastopnike diplomatskega in konzularnega zbora iz Beograda, Zagreba in Ljubljane, ljubljanskega župana dr. Puca, mariborskega župana dr. Lipolda, celjskega župana dr. Goričana in župana iz Ptujja Jeršeta in druge župane, vse gospodarske zastopnike iz bratske Čehoslovaške, gg. senatorje na čelu podpredsednika dr. Frana Novaka, narodne poslance, zastopnike naše hlabre vojske in naše čestite duhovščine, zastopnike državnih in samoupravnih oblasti, zastopnike znanstvenih in kulturnih ustanov in organizacij, gospode predsednike in zastopnike industrijskih, trgovskih, obrtnih in kmetijskih korporacij, zastopnike Zagrebškega zbora in velesejma v Lipskem in Barlju, zastopnike našega vrlega tiska. Enako iskreno pozdravljam vse ostale mile in drage nam goste.

Zelo sem vam hvaležen, čestita gospoda, da ste posetili našo prireditev ter s tem vnovič pokazali neusahljivo naklonjenost napram naši občerkristni ustanovi.

Nato je predsednik Bonač nadaljeval:

Omenil sem že, da se po vsem svetu trudijo, kako bi omilili zlo krize, da je pa treba v prvi vrsti iskati pomoči v svoji lastni sili. Čitali smo številke o brezposelnosti v raznih državah ter smo videli, da je v nekaterih državah zajela petino in več prebivalstva. Pri tem smo z veseljem razbrali, da je v naši državi še najmanj brezposelnih, kar nas pa seveda ne odveže dolžnosti, da posvečamo temu vprašanju vso pozornost.

Napačno je mnenje, da je vsaka štednja dobra in koristna. Prav je, da država štedi pri svojih izdatkih, toda štediti je treba pravilno, kajti štedenje na nepravem mestu je v veliki meri škodljivo. Kjer ni dela, ni zaslužka, kjer ni zaslužka, pa tudi ni konzumentov in ni blaginje ter usahnejo tudi viri dohodkov za državno blagajno. Treba je torej zagneti velik motor, da se zopet zavrti kolo gospodarskega življenja ter oživi sedanje mrtvilo. Denar, ki se izda za potrebna javna dela, najsi bodo železnice, ceste itd., je plodonosno naložen. Glavno je, da se dela izvrše z domačimi rokami in z domačim materialom. Skoraj ves zaslužen denar kroži, kot sveža kri polje po žilah našega gospodarskega organizma, dviga se domači konzum industrijskih in poljedelskih produktov. Če dvignemo domači konzum, če dose-

XIII. redna letna skupščina Zveze trgovskih združenj

V dneh 17. in 18. junija t. l. se bo vršila v dvorani Narodne čitalnice v Kamniku

XIII. redna letna skupščina Zveze trgovskih združenj.

V soboto, 17. t. m. ob 15. uri se bo vršila v dvorani Narodne čitalnice v Kamniku

predkonferenca zveznih delegatov,

ki bo razpravljala o predlogih združenj in delegatov.

V nedeljo, 18. t. m. ob pol 9. uri bo

Zvezna skupščina

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Računski zaključek za leto 1932.
4. Proračun za leto 1933.
5. Volitev zveznega predsedstva in nadzorstvenega odbora.
6. Predlogi, strokovne razprave in resolucije.

V primeru nesklepnosti ob napovedani uri se vrši skupščina po čl. 10 zveznih pravil eno uro pozneje ravnotam z istim dnevnim redom druga skupščina, ki sklepa javno neglede na število navzočih delegatov.

Odbor.

Zaključna seja dunajskega kongresa

Skoraj vse resolucije soglasno sprejete

Dunaj, dne 3. VI. 1933.

Veliki kongres Mednarodne trgovinske zbornice je bil v soboto zaključen. Zaključenje se je izvršilo na svečan način in s sprejetjem zelo obsežnih in zanimivih resolucij, od katerih bomo najvažnejše tudi objavili.

Delo, ki ga je izvršil kongres, je bilo ogromno, saj skoraj ni važnejšega gospodarskega vprašanja, ki ga ne bi kongres obravnaval z vso temeljitostjo. Po pravici so zato tudi po vrsti povdarjali razni govorniki zasluge voditeljev kongresa, da se je vršil ves kongres tako gladko in v redu. Kako ogromno je bilo delo, ki ga je dovršil kongres, kaže najlepše knjiga resolucij, ki brez posebej tiskanega poročila za londonsko konferenco obsega 40 na stroj tiskanih strani!

Kljub temu velikemu uspehu kongresa, pa seveda tudi ni manjkalo kritike. Tako so čehoslovaški delegati ne brez utemeljenosti grajali, da se je vršil kongres prekasno in da je zato tudi njegovo poročilo za londonsko konferenco zakasnelo. Kajti to poročilo je nastalo po devalvaciji dolarja, a z devalvacijo dolarja je nastala čisto nova situacija. Da je bila ta čehoslovaška kritika upravičena, se je pokazalo na petkovi popoldanski sekcijki seji, ko ni moglo priti med angleškimi in ameriškimi na eni ter francoskimi in belgijskimi delegati na drugi strani do soglasja, vsled česar je tudi izostala resolucija o zlati valuti.

Pa tudi druge slabosti je pokazal kongres. Predvsem je tako velikanska udeležba delegatov velika ovira za pozitivno delo, kajti združiti 900 delegatov, ki zastopajo 40 držav na eno kompromisno formulo, pač ni lahka stvar. Poleg tega se vedno ponavlja stara resnica, da pri vsej enakovrednosti delegatov vendar ne štejejo glasovi vseh enako. Delegacije Francozov, Angležev, Amerikancev in Nemcev in deloma tudi Italijanov imajo dominantno pozicijo, dočim se morejo delegati drugih držav uveljaviti le v sili reducirani veljavi. Zato se tudi obravnavajo predvsem ona vprašanja, ki zanimajo velesile in seveda tudi z njih vidika. Zato tudi podonavsko vprašanje ni doživelo onega zanimanja, ki bi ga moralo, kar pa je bilo deloma izravnavano z medsebojnimi razgovori zastopnikov podonavskih držav. Zlasti Čehoslovaki so pokazali v tem oziru veliko aktivnost.

Kljub tem nedostatom pa je uspeh kongresa nesporen in če bo tudi londonska konferenca le na pol tako uspešna kot dunajski kongres, bodo takoj nastali na vsem svetu boljši časi za vse gospodarstvo. In to se bo zgodilo, če bodo v Londonu zbrani diplomati in državni poslušali besede gospodarstvenikov, kar je z vso pravico povdaril v svojem pozdravnem govoru novi predsednik MTZ van Vlissingen.

Zaključna seja kongresa se je pričela s čitanjem resolucij, ki se nanašajo na 18 glavnih gospodarskih vprašanj. Kot 19. resolucija, oz. kot prva pa se je sprejelo Poročilo M. T. Z. na svetovno gospodarsko konferenco v Londonu. Skoraj vse resolucije so bile sprejete soglasno, le glede resolucij o obrtniški lastnini in patentih je bilo glede posameznih točk nekaj ugovora. Pa tudi glede klavzule največje ugodnosti ni bilo popolnega soglasja. Vendar pa s tem ni bil zmanjšan vtis popolne soglasnosti kongresa.

Govori, ki so bili po zaključku kongresa izrečeni, so se gibal predvsem v okviru vpludnostnih govorov ob koncu kongresov in zato moremo vse te govore preskočiti, pa čeprav so bile v mnogih

izrečene tudi lepe misli. Programatično pa je bil pomemben govor novega predsednika Zbornice in zato objavljamo nekaj njegovih misli.

Zaključni govor novega predsednika M. T. Z.

Po kratki zahvali za izkazano zaupanje je novi predsednik M. T. Z. holandski zastopnik dr. Frederik Hendrik Fentener van Vlissingen prešel na naloge M. T. Z. Te naloge so težke, kakor je težavna sedanja gospodarska kriza. Veletoč gospodarskega življenja se je razlil čez bregove in divja povodenj se je razlila čez deželo. Nasipi ne drže več in s strahom se sprašujemo, kdaj bo mogoče uravnati gospodarsko življenje zopet v svoj normalni tok. In ker se tako sprašujemo, je v tem dokaz, da se ni dosedaj v tej smeri dovolj izvršilo tega, kar bi se moralo izvršiti.

Kar so voditelji držav dosedaj storili v tem pogledu, je bilo, kakor kaže, ali nezadostno, ali neprimerno ali celo čisto napačno. Upam, da ste vsi mojega mnenja, da državni doslej niso dovolj upoštevali nasvetov gospodarstvenikov. Le prepogosto so svojo politiko vodili brez ozira na zdrava načela gospodarstva. Ne samo ljudje gospodarstva, temveč ves svet ve danes, da ni mogoče nekaznovano kršiti gospodarskih pravil. Zato opominjamo vlade, da se ozirajo na nasvete gospodarskih krogov, kadar določajo svojo finančno in gospodarsko politiko. Prizadevali se bomo, da bo pridobila Mednarodna trgovinska zbornica večji vpliv gospodarskim krogom, tako doma, ko na vseh mednarodnih konferencah.

Vsak narod se je dosedaj skušal rešiti iz gospodarske krize samo na ta način, da si reši svojo lastno kožo brez ozira na potrebe in usodo svojega sosedu. Toda blagostanje enega naroda je

odvisno od blagostanja drugega naroda, kajti vse narode veže ena gospodarska veriga in če skušamo to verigo pretrgati, tedaj se nam zareže ta veriga samo še bolj globoko v meso. Skrajni čas je, da narodi to spoznajo in si medsebojno pomagajo.

Svetovna gospodarska konferenca, ki se sestane čez devet dni, nas navdaja z upanjem, da se bo v bližnji bodočnosti izvršilo dobro delo. Če bo londonska konferenca upoštevala nasvete, ki jih je izrekla v svojem poročilu na njo Mednarodna trgovinska zbornica, potem moremo pričakovati, da bo naše upanje upravičeno in da bodo države z večjo prostostjo trgovini in industriji dale gospodarstvu sveta večjo razvojno možnost.

Nisem pa tako velik optimist, da bi upal na skorajšnje izvrševanje naših nasvetov. Bojim se nasprotno, da bomo morali prehoditi še dolgo pot, predno pridemo do izvedbe teh nasvetov. Toda stvar je vredna boja in zato apeliram na vse, da so nam ob tem boju na strani, da se oklenejo naše velike organizacije in vseh v njej združenih organizacij. V tem velikem boju ne odločuje samo kvaliteta, temveč tudi število pristavev, ki jih moremo postaviti na plan. Tri milijoni tvrdim in posameznih podjetnikov, kolikor je danes združenih v Mednarodni trgovinski zbornici, pa so nepremagljiva sila, če se bore vsi kot en moč za skupni cilj.

Ne smemo več zgubljati časa! Zato opozarjam vas vse, da opustite vse malenkostne prepire in nesoglasja, ki izvirajo iz rivalitete v poslovnem življenju. Mir bodi med vsemi razredi, narodi in plemen! Vse svoje sile pa prihranite za veliki boj vsega sveta proti krizi, ki je zavzela takšen obseg, kakor še nobena kriza na svetu. Prihranite vse svoje sile za ta veliki boj, ki bo odločil, če naj propade naša civilizacija ali pa naj se na svet povrne zopet sreča in blagostanje.

Mednarodna trgovinska zbornica pričakuje, da bo vsak gospodarski človek storil svojo dolžnost!

Emisijske banke podonavskih držav

V poročilu o valutarno-političnem in finančnem položaju podonavskih držav, ki ga je izdal finančni odbor stalnega biroa za proučevanje podonavskih vprašanj pri Mednarodni trgovinski zbornici, je objavljen

tudi zanimiv pregled o položaju emisijskih bank podonavskih držav. Ker je Jutro druge podatke finančnega odbora iz tega poročila že objavilo, podajamo danes v izpopolnitev še podatke o emisijskih bankah.

	Avstrija	Madjar.	Češkoslov.	Poljska	Jugoslavija	Rumunija
	dne 15. marca	1933	vse številke	v milijonih:		
	šilingi	pengö	kč	zloty	Din	leji
Zlata podloga	149,5	96,6	1.708,2	513,5	1.761,4	9.597,2
devizna podloga	39,1	15,6	1.007,0	86,1	173,6	597,2
zlata in devizna	188,6	112,2	2.715,2	599,6	1.935,0	10.194,4
Menice	302,1	442,6	653,9	540,5	2.031,9	
drugi krediti	21,2	9,5	467,5	100,9	339,8	10.103,8
Drž. dolg	323,3	452,1	1.121,4	641,4	2.371,7	10.103,8
Bankovci v obtoku	661,0	51,1	2.645,4	90,0	2.411,1	5.726,4
Obveze na pokaz	838,7	324,2	5.436,9	1005,7	4.587,0	21.087,1
Obveze v zlatu in deviz.	206,9	83,5	906,5	146,7	875,2	7.274,3
Kritje v zlatu in deviz.	18,4%	27,5%	42,8%	52,0%	35,4%	35,9%
v milijonih šv. fr.						
Zlata podloga	109,0	87,6	262,3*	298,5	160,8	297,5
Kovinska podloga	23,4	14,1	155,2	50,3	11,9	18,4
Zlata in devizna podl.	132,4	101,7	417,5	348,8	172,7	315,9
Menice	180,9	401,2	100,8	315,5	139,5	293,7
Drugi krediti	12,7	8,6	72,0	58,9	23,3	16,9
Državni dolg	395,8	46,3	407,6	52,6	165,5	176,0
Vsi krediti	589,4	456,1	580,4	427,0	328,3	486,6
Bankovcev v obtoku	502,2	293,9	837,7	587,3	319,9	648,2
Obveze na pokaz	123,9	75,7	139,7	85,9	60,1	223,6
Kritje	21,1%	27,5%	42,7%	51,8%	46,1%	36,2%
* Vključno srebro.						

Naročajte „Trgovski list“!

Naš pravi domači izdelek

Denarstva

STANJE NARODNE BANKE

Po izkazu Narodne banke z dne 31. maja se je njeno stanje po zadnjem izkazu z dne 22. maja spremenilo tako-le (vse številke v milijonih dinarjev):

Zlata podloga se je povečala za 33,5 na 1796 milijonov Din, devizna pa se je zmanjšala za 40,1 na 111,2, valutna pa na 0,01. To dokazuje, da je tudi naša Narodna banka sledila primeru vseh drugih emisijskih bank, ki so pričele po devalvaciji dolarja zamenjati devize in valute v zlato. — Skupno zlato in devizno kritje se je zmanjšalo za 6,8 na 1907,3, pri čemer pa ni vpoštevana 28,5 % premija. Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se zmanjšale za 0,9 na 34,5. Povečala se je vsota kovanega denarja za 40,4 na 247,7.

Menična posojila so se povečala za 0,4 na 1998,9, lombardna posojila pa so ostala neizpremenjena in znašajo 326,0.

Prejšnji predjudni državi so se povečali za 0,2 na 1813,8, začasni predjudni državi pa je ostal neizpremenjen v višini 600.

Obtok bankovcev se je povečal za 32,5 na 4453,4, obveznosti na pokaz pa so se zmanjšale za 62,7 na 943,9. Obveznosti z rokom so se znižale za 10,5 na 1286,0.

Zlato in devizno kritje se je povečalo od 35,26 na 35,33 %, samo zlato kritje pa od 32,47 na 33,27 %.

Zlata podloga nemške Državne banke je padla po zadnjem izkazu na 7,9 %.

Transferi moratorij za vse tuje dolge bo vsled pomanjkanja deviz proglasila Nemčija, čeprav ni mogla dobiti za ta korak pristanka tujih upnikov.

BIRMANSKA DARILA

po nizkih cenah

J. VILHAR

Ljubljana, Sv. Petra c. 36

VEČ SADIJA BI MOGLI IZVOZITI NA POLJSKO

Ravnatelj Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine dr. Tomišić se je mudil te dni v Varšavi, da se dogovori o ureditvi kompenzacijskega prometa med Jugoslavijo in Poljsko. Po svojem povratku iz Varšave je izjavil, da raste zunanja trgovina med Poljsko in Jugoslavijo in zlasti ugodno za Jugoslavijo. Posebno se zanima Poljska za naše sadje in v Poljsko bi mogli izvoziti mnogo več sadja, kakor ga pa izvažamo. Naši sadni izvozniki se vse premalo zanimajo za poljski sadni trg, ki bi jim mogel v znatni meri nadomestiti delno izgubo dunajskega sadnega trga.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domači izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Kupujte domače proizvode!

Vanilin sladkor
in
Prašek
za
pecivo:

Za naš

naš se kupuje naj boljši domači proizvod
prašek za pecivo, vanilin - sladkor,
rumenilo in peking praški znamke **ADRIA**.

TRGOVCI, forsirajte naše domače proizvode, mi jamčimo za najboljšo kakovost istih.

**KAKO UTEMELJUJE HUGENBERG
AGRARNI PROTEKCIIONIZEM**

Na plenarni skupščini Mednarodne poljedelske komisije je imel večji govor tudi gospodarski minister nove Nemčije Hugenberg, ki je med drugim dejal, da ni mogoče oddeliti vprašanja poljedelske obrestne mere od splošnega problema obrestne mere. Z znižanjem obrestne mere se pomaga samo zadolženim podjetjem, dočim se z zvišanjem poljedelskih cen pomaga vsem. Liberalistično načelo, da morajo biti cene kmetijskih pridelkov nizke, da more potem tudi industrija izdelovati svoje izdelke poceni in jih izvažati, je napačno. Kajti izvozu da ne gre nobena prednost pred domačim trgovom. Iz tega raz-

loga je tudi nova vlada določila rešitev kmeta kot svojo prvo nalogo. Na zadnje je minister izjavil, da sklepa na podlagi nekaterih znakov, da bo v najkrajšem času nastopilo zboljšanje.

Dobava-prodaja

Uprava Slagališta 1. Odeljka Vojno Tehničnega Zavoda v Sarajevu sprejema do dne 26. junija t. l. ponudbe o dobavi 4000 kg hidrola — tekoče milo, 2000 kg mehkega mila za milnico in 600 kg tovtne masti. — (Predmetna oglasa z natančnejšimi podatki sta v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Glavno Sanitetsko slagališče v Zemunu razpisuje za dan 30. junija t. l. ofertalno licitacijo za nabavo 1500 komadov blazin, polnjenih s konjsko žimo; do dne 6. julija t. l. glede dobave 3000 kom. copat in 5000 kom. nogavic; do dne 11. julija t. l. glede dobave 10 kom. omar in 5 kom miz za instrumente; do dne 15. julija t. l. za dobavo 3000 m žične mreže za okna, 100 kom. železnih umivalnikov, 100 kom. 10-litrskih loncev, in 1500 kom. raznih krožnikov; do dne 20. julija t. l. glede dobave 10.000 kg čiste vate, 100.000 m hidrofilne gaze in 1000 kom flanelnih povezalk; do dne 25. julija t. l. glede dobave 1000 m gumiranega platna, 50 kg gutaperka-papirja; do dne 29. julija t. l. glede dobave 100.000 m hidrofilne gaze za poveze in 100.000 m kaliko-platna; do dne 1. avgusta t. l. glede dobave 15.000 kom. spodnjega perila za bolnike in 15.000 kom. postelnega perila in do dne 3. avgusta t. l. glede dobave 700 kom. raznih plaščev za zdravnike in 4500 kom. raznih plaščev za bolnike.

Komanda Mornarice kraljevine Jugoslavije v Zemunu sprejema do dne 4. julija t. l. ponudbe za dobavo katranirane jeklene vrvi.

Prodaja lesa se bo vršila potem ofertne licitacije dne 7. avgusta t. l. pri kr. direkciji šum v Zagrebu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Opozarjamo vse pridobitnike, pravnike, trgovske zastopnike, delničarje in odgovorne poslovođe, kakor tudi vse gospodarske organizacije, da je tiskarna Merkur v Ljubljani (Gregorčičeva 23) izdala v posebni knjižici razpravo univerzitetnega profesorja dr. Milana Škerlja: »Pomen trgovinskega registra«.

Knjižica stane Din 4.—, s poštnino 1 Din več, in se dobi v imenovani tiskarni in v vseh knjigarnah.

Razno

Francija bo »odpravila vojni red«. Ravnatelj francoske državne železniške družbe Dautrit je označil tehnični program družbe s tem lapidarnim stavkom: »Odpravili bomo vojni red!« Sedanji težki in dolgi vlaki s parno lokomotivo se bodo uporabljali le še za množestvene Transporte in za dolge proge. Za potniški in brzovozni promet pa se bodo vedno bolj uporabljali avtobusi na tračnicah, ki bodo na prometnih progah vozili v tako kratkih presledkih kot tramvaji in avtobusi v mestih. Ideal družbe je, dati potniku gotovost, da mu ni nikdar treba pogledati na vojni red, ker ve, da vedno najde na kolodvoru vlak, ki je pripravljen za odhod. Seveda pa bo treba spremeniti tudi železniški zakon, da se bo mogla ta novost vpeljati, ker je po sedanjem zakonu, še iz dobe Napoleona III. dovoljena le najvišja hitrost 120 km na uro. Novi avtobusi na tračnicah pa prevoziyo z lahkoto 300 km na uro in prevoziyo progo Paris-Deauville skoraj v eni uri. Na tej progi bodo začeli letos tudi redno voziti avtobusi na tračnicah.

Zaposlenost v ameriških jeklnah je v zadnjem tednu dosegla 38% proti 35 in 31% v prejšnjih dveh tednih.

Prvi plovni otok kot pristanišče na odprtem morju je zgradila družba Norvolk-Virginia v Newyoriku.

Zaposlenost nemške strojne industrije je dosegla 32%. Narasla so le notranja naročila.

Rumunija uvede v zunanji trgovini načelo kompenzacije. Finančni minister Madgearu je izjavil, da bo vlada zaradi omejitve zunanje trgovine dovolila uvoz samo iz tistih držav, ki niso onemogočile rumunskega eksporta in kjer bo zamenjava blaga zanjo ugodna.

Času primerno. V Palestini vprašajo se daj vsakega, na novo došlega tujca: »Prosim, povejte mi, ali prihajate iz prepričanja ali pa iz Nemčije!«

V modni trgovini. Nekdo je kupoval ovratnice in nekaj ponujenih odločno odklonil. Kmalu nato je videl, da je dal prodajalec vse odklonjene ovratnice v posebno škatlo. »Ovratnice, ki jih več gospodov odkloni, moramo dati v posebno škatlo,« je pojasnil prodajalec. »Te namreč prodamo gospem, ki kupujejo ovratnice za svoje može.«

Irzna poročila

Mariborski svinjski trg. Na svinjski sejem dne 2. junija 1933 je bilo pripeljanih 347 svinj. Cene so bile te: mladi prašiči od 5 do 6 tednov stari 120—150, 7 do 9 tednov stari 180—220, 3 do 4 mesece stari 250 do 350, 5 do 7 mesecev stari 450—550, 8 do 10 mesecev stari 650—680, 1 leto stari 700 do 800 Din komad; 1 kg žive teže 6:50 do 7:50, mrtve teže 10:50—11 Din. Prodanih je bilo 171 svinj.

Narodno gledališče v Ljubljani
Drama, začetek ob 20.

Torek, dne 6. junija: Zaprtó.
Sreda, 7. junija: Okenee. Red C.
Četrtek, dne 8. junija: Tartuffe. Red A.

Opera, začetek ob 20.
Torek, dne 6. junija: Zaprtó.
Sreda, dne 7. junija: Andre Chenier. Red Sreda.
Četrtek, dne 8. junija: Marta. Red B.

Papirografija

družba z o. z.

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 10

Telefon interurban št. 2747

En gros prodaja papirja • Konkurenčne tvorniške cene • Stalna zaloga papirja vseh vrst!

Brzjavlj.: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Velet trgovina kolonialne robe.
Velepražarna kave.
Mlini za dišave.
Točna postrežba.

Ljubljana

Dunajska cesta 33

Ustanovljeno leta 1840

Zaloga spirita, raznega žganja in konjaka.
Mineralne vode.
Ceniki na razpolago.

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

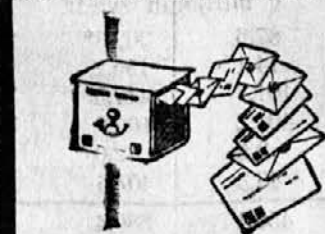
Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53

Rimska cesta 2

Gregorčičeva ulica 5

'KUVERTA'
D. Z. O. Z.

LJUBLJANA

Karlovška c. 2 Vožarski pot 1

TVORNIKA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

Velet trgovina kolonialne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

**Trgovci! Naročajte blago pri
tvrdkah, katere oglašajo v
„Trgovskem listu“!**

KASTELIC in DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA

ALEKSANDROVA CESTA 9
PRITLIČJE LEVO

**GLAVNO ZASTOPSTVO
ZA SLOVENIJO:**

Združenih papirnic Vevče,
Goričane in Medvode d. d.
v Ljubljani in Sladkogorske

tovarne papirja in lepenke d. z. o. z., Sladki vrh
Zastopstvo „Kuverte“ konfekcijske tovarne d. z. o. z. v Ljubljani

Oglasi v „Trgovskem listu“ Imajo uspeh!

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

**Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani**